



1 Msgr. Dérout. 2 P. Magelhaës. 3 P. Dornic. 4 P. Bisch. 5 P. Jožef Kuentz. 6 P. Kapp. 7 P. Luttenbacher. 8 l'Abbé Lovrenc Bunga. 9 l'Abbé Aleksander Tati. 10 l'Abbé Lovrenc Mambuku.

Misijonski dopisi.

Preoblačenje in mašniško posvečenje domačih semeniščnikov ob Portugalskem Kongu.

Velečastiti o. **Luttenbacher** nam poroča o dveh krasnih slavnostih, ki sta se vršili v semenišču očetov sv. Duha v Landani.

Zadnje božične praznike smo preblekli črnega semeniščnika Lovrenca Mambuka. To milost si je po pravici zaslužil; kajti odlikoval se je mnogo let v pokorščini, v pobožnem življenju, zvestobi do svojega poklica in v vztrajnosti pri študijah. Kimavca lanskega leta se je začel učiti modroslovja.

Kmalu nato je obhajalo semenišče, lahko rečemo misijon v Landani, ali bolje vsa prefektura, drugo slavnost: dijakon Lovrenc Bunga je bil posvečen v mašnika, Aleksander Tatis je prejel nižje redove in Lovrenc Mambuku je dobil tonzuro.

Ta velika slavnost, ki še ostane dolgo časa semenišču v spominu, se je vršila 10. prosinca 1909. Škof Derouet, apostolski vikar v Loangi, je blagovolil sprejeti povabilo velečast. o. prefekta, nakar se je podal na naporno pot v Landano, da bi podelil trojno posvečenje.

Potrudili smo se, da bi priredili to ganljivo slavnost v največjem sijaju. Sploh pa je naša cerkev čudovito pripravna za najslavesnejšo in najlepšo službo-božjo. Na dan posvetitve je prišlo veliko zamorcev, kajti vsak bi rad videl, kako človek »postane mašnik«. Že dolgo poprej so željno govorili o tem. Ni treba omeniti, s kakšno pozornostjo so sledili črnici obredom.



— Zamorski duhovnik Lavrencij Bunga.

Kakor okameneli so gledali na oltar, kjer so izvrševali škof, duhovniki in mnogoštevilni strežniki kakor v kakšni evropski stolici z vsem bliščem in sijajem sveta opravila, ki so običajna pri škofovi maši in mašniškem posvečenju. Posebno so postali pozorni, ko je stopil bodoči duhovnik pred oltar, da bi sprejel posvečenje. Napeto so gledali, kako je pokleknil, kako so mu pokladali škof in pričujoči duhovniki tiho in ganljivo roke na glavo, kako mu je škof mazilil roke itd. Kaj takega še niso nikdar videli.

Po maši so odpeli slavnostni Te Deum in po končanem obredu smo imeli v svoji sredini duhovnika iz domačinov, edinega v vsem ozemlju Konga, ki meri najmanj toliko kakor tretjina Evrope. Delovanju domačih duhovnikov je še odprta dolga

pot in veliko časa bo še preteklo, preden bodo vsaj nekako zadostili verskim potrebam prebivalcev teh nesrečnih krajev. Naša prefektura se lahko tolaži, da je, kolikor je bilo v njeni moči, prispevala k tej tako prepotrebni, a težavni nalogi.

Naslednje jutro je napočil vesel dan prve svete maše novo-posvečenca. Vsa občina je šla slovesno ponj in ga spremljala v sijajnem obhodu, do nalašč zanj napravljenega oltarja, kjer so ga oblekli v mašniško obleko. Kot dijakon in subdijakon sta mu stregla dva njegovih učiteljev, ki sta bila vsa srečna, da je postal zamorec vsled mašniškega posvečenja njun brat.

Prva sv. maša duhovnika, ki je izšel iz njihove sredine, je bila za vse kristjane morebiti še bolj ganljiv in znamenit praznik kot obredi prejšnjega dne. Pri pogledu na svojega duhovnika so spoznali, da niso izključeni iz cerkvenih dostojanstev, da je Jezus Kristus po svojem prihodu na zemljo odpravil prokletstvo, ki je počivalo na Kajnovem rodu, črnemu plemenu podelil isto čast kakor drugim ljudem in da je tudi njim zaslužil milost večnega zveličanja.

Tudi misijonar, ki je prišel v te zapuščene kraje, da reši duše in si vzgoji sodelavce, čuti neizmerno veselje, ko vidi stopati zamorca po oltarjevih stopnicah, da daruje najsvetejšemu Bogu češčenja vredno daritev.

Po evangeliju je govoril škof Derouet s prižnice v jeziku domačinov, ki ga ima dobro v oblasti, o duhovniku, o njegovi nadčloveški oblasti, o veselju in časti, da bi izpodbujal svojega duševnega sina, naj ostane vse življenje pravi božji duhovnik, goreč apostelj, ki, sledeč Kristu, stanovitno nosi njegov križ iz ljubezni do duš. Pri obhajilu je pristopila skoro vsa krščanska občina k obhajilni mizi, da sprejme iz rok novomašnika najsvetejši zakrament in konča veselje dneva s tem, da se združi z Onim, ki je vez in ljubezen src.

Prihodnji dan nas je škof Derouet, čigar navzočnost nam je bila tako ljuba, spet zapustil in se vrnil k svojim ovčicam v vikariat Loango. Vsi, ki so ga videli, zlasti pa trije nanovo posvečeni, se ga bodo vedno dobro spominjali in molili za njegov blagor.



Iz apostolskega vikarijata Natal. Misijonska postaja Sv. Peter.

O. L' Hôte, O. M. J. poroča naši glavni voditeljci o tej misijonski postaji sledeče:

Misijonsko postajo Sv. Peter je ustanovil pred nekaj leti veleč. o. M a t h i e u, eden izmed najstarejših misijonarjev v Natalu. Štiri leta sem že ima stalnega dušnega pastirja. Leži sredi Noods-

berškega gorovja (kraj, kjer stanujejo samo zamorci) in se zelo težko pride do nje, zlasti pa še v zadnjem času, ko je neusmiljena kuga skoro po vsem Natalu pomorila živino. Velike črede volov in krav, ki so se še pred enim letom mirno pasle, so izginile popolnoma. Ker tvori tukaj živina vse bogastvo, je spravila ta izguba zamorce v največjo revščino. Ne morejo ne orati in ne sejati in zato je pričakovati kmalu strašne lakote.

Vsled velike oddaljenosti od omikanega sveta in od železnice je bilo zelo težavno ustanoviti misijonsko postajo. Postavili smo hitro za silo nekaj stavb iz ila, ki se dajo pri vednem popravljanju vsaj nekaj let rabiti. Toda gorje nam, če se jih lotijo bele mravlje, ki jih tukaj kar mrgoli. Zlezejo namreč v les, ki drži il in podpira streho, in ga razjedó, da se poruši cela stavba. Žalibog narašča sedaj število mravelj tako silno, da nam ni mogoče nadomestiti začasnih stavb s trpežnimi. Zlasti je treba postaviti drugo kapelico, ker je sedanja premala.

Gotovo ste že slišali o strašni vstaji, ki je razburila l. 1906 celo natalsko naselbino. Še le komaj ustanovljena postaja je bila v veliki nevarnosti. Ker je ležala sredi upornih plemen, so morali Evropejci oditi in izročiti ves zavod v varstvo nekemu katehistu. Dva meseca sta pretekla, predno so se lahko vrnili očetje in sestre ter se lotili običajnega dela.

Kmalu po tem dogodku sem bil poklican, da prevzamem mesto obbolelega očeta ravnatelja. Poznali so se še dobro sledovi vstaje, ki še niti dosedaj niso izginili. Misijonarja, ker je bele polti, še vedno gleda vse po strani in takozvani „kralovci“ se trudijo na vse kriplje, da bi kolikor mogoče mnogo rodbin odvrnili od sv. krsta. Velike sitnosti nam delajo tudi protestanti, ki so bili do novejšega časa neomejeni gospodarji v deželi. Škodoželjno gledajo na katoliški misijon sv. Petra in nas obrekujejo, ker le morejo.

Splošno pa je res v Natalu zelo veliko števito protestantskih misijonarjev. Ker dobivajo od evropskih bratov obilno podpor, lahko stavijo vsepovsod krasne cerkve in šole. Na vseh koncih in krajih imajo svoje duhovnike in katehiste. Razventega jim še pomagajo cele trume pridigarjev, ki zbirajo po nedeljah zamorce v senci dreves in jim tolmačijo na svoj način sv. pismo.

Ravno v okraju Sv. Petra je izvanredno veliko protestantskih misijonov. Omenim naj samo najvažnejše: švedska lutrovska cerkev, nemška evangelijska cerkev, angleška velika cerkev, ameriški misijon, Wesleyanova cerkev itd.

Vkljub vsem sredstvom in podporam, ki so protestantom na razpolago, vkljub vsem grožnjam, ki jih morajo poslušati oni, ki prestopijo h katoliški veri, se vendar opaža med zamorskimi pogani in protestanti odločna naklonjenost do naše svete vere.

Teh revežev bi še dobili misijonarji mnogo več na svojo stran, če bi jih mogli podpirati. Iz mnogih od Sv. Petra precej oddaljenih krajev so prišli pogani in protestanti in me prosili, da bi jih poučeval. Sklenil sem jih tu in tam obiskati in utrjevati v njihovih namenih. Če pa hočem kaj več doseči, moram prej pri Sv. Petru zgraditi prepotrebne stavbe.

Nočem Vas, visokorodna gospa grofica, dalje nadlegovati; prepričan sem trdno, da se usmilite ubogih upornikov, izmed katerih so se nekateri še le pred kratkim vrnili iz ječe, kjer so bili zavoljo vstaje zaprti.



Apostolski vikarijat Belgijski Kongo.

Pismo o. Beela iz misijonske družbe sv. Jožefa v Mill-Hillu.

Nsona Mbata.

Spoštovana gospa glavna voditeljica!

Kaj naj bi Vam poročal iz našega malega misijona? O velikem številu spreobrnjencev? O mnogih novih katehumenih? Ali o množici k misijonu došlih in krščenih otrok? Žalibog, da ne morem; vse to si prihranim za prihodnost, ki je znana samo Bogu.

Malo smo že napredovale, kajti mišljenje domačinov se je precej izboljšalo; ne ogibajo se nas več, ampak nas prijazno sprejemajo v svojih vaseh.

Izmed naših misijonskih otrok jih je nekaj umrlo, nekateri dečki so pobegnili in še celo taki, ki smo jih mislili vzgojiti za katehiste. Nadomestili smo jih z drugimi, tako da je število otrok približno vedno enako.

Tri vasi so sprejele enega katehista; vse moli, odrasli in otroci. Ta velikodušna dobrovoljnost starih možičkov in ženic sicer ne prinaša velike koristi, ali vidi se vendar božja milost; ne vemo, komu ali kdaj jo bo Bog podelil. Upamo, da bomo rešili starce, ki radi molijo, vsaj pred smrtjo. Glavno je, da si pridobimo v teh vaseh otroke.

Kako važni so za nas otroci! Lahko mi pritrdite, gospa grofica, da nam ni treba napeti vseh sil in moči, da spreobrnemo star zarod, ki je že od mladih let ves vdan surovemu malikovalstvu, ukoreninjeni nenravnosti in nepremagljivi lenobi, moramo jih obiskovati, siromakom pomagati, jih vzdigniti, kolikor nam je mogoče, treba je, da jih pripravljamo, da bodo umrli kot kristjani; najboljše je zanje, da napravimo iz njih vsaj ob 12. uri delavce Gospodove.

Pač pa moramo posvetiti mladini največjo skrb. Kako težko pa je dobiti kakšnega dečka. Na deklice ni niti misliti; to bi bilo toliko kakor jemati staršem premoženje.

„Poglarar, sedaj imate katehista, ali molite vsi ljubega Boga?“
 — „Da, oče, mi imamo ljubega Boga zelo radi; ali imaš malo tobaka?“ — „Tukaj, prijatelj.“ — „Oče, nimam vžigalic.“ —
 „Vzami si jih.“ — „Oče, ali bi ne kupil te kure?“ — „Da, koliko zahtevaš?“ — „Tri krone.“ — „Ne, samo 2 K 50 v.“ —
 „Dobro, naj bo; Lnan, vzami kuro za očeta.“ Medtem izgine mož, pokliče psa in pomaga loviti kuro.



Dvorišče misijonske postaje Nsona Mbata.

„Dobro, prijatelj; daj kuro kuharju. Ali povej mi, glavar, nimaš-li otroka, da bi ga poslal v Mbato, da se nauči brati in pisati?“ — „Brati in pisati je lepo, oče; pa ko sem jaz bil še mlad, sem moral za starše delati. Če mi tedaj deček odide, kdo naj dela zame?“ — „Da, to je že res, pa pomisli, da ne ostane dolgo od doma.“ — „Kako dolgo bi lahko živel deček v Mbati? Dvanajst mesecev?“ — „Kaj še, recimo dve leti, potem se povrne zelo učen domov.“ — „Ali ga plačaš, oče? Od boula matari (od države) in od belokožcev dobijo plačo.“

Po dolgem pregovarjanju in po zagotovitvi, da plačamo za dečka 1–3 K mesečno, se nam posreči včasih dobiti kakšnega dečka. Mislim, da bi nam domačini rajši prepustili svoje otroke, če bi dobili zanje le malo plačo. Na ta način si potolažijo svojo skopost; o tem smo se že prepričali in se moramo tudi po tem ravnati.

Žalostnega srca moramo gledati, kako stopa velika množica nesrečnih otrok v službo za 1 ali 2 K pri senegalskih mehanikih, pri primorcih, nižjih železničnih uradnikih in pri surovih delavcih, ki delajo na železnični progi. Bedna je njihova življenska usoda; tukaj je prava Sodoma in Gomora, če še ne kaj hujšega. Koliko dobrega bi lahko tukaj storili, koliko otrok bi lahko rešili! Pa kaj naj napravimo? Odkod naj vzamemo sredstva?

Pomislite, spoštovana gospa grofica, pred štirimi tedni sem bil prisiljen izposoditi si pri svojem kuharju 100 suov, da sem lahko nakupil jedila za otroke. Denar, ki mi ga je poslal naš veleč. o. oskrbnik, mi je pomagal iz zadrege. Ko je dolg plačan, sicer odleže za trenotek srcu, ali to veselje zagrnejo spet temne sence. Izplačajo se dolgovi, delavci, jedila in blagajna je prazna. Ob takih prilikah lahko izgubi človek ves pogum. In vendar bi še rad sprejel več otrok. Kako rad bi rešil sto in sto malih zamorčkov, ki bi se drugače izgubili. Pa kako? Blagajna mi kliče: Ne moreš!

Zakaj nimam na razpolago kakih 1000 K! Koliko dobrega bi lahko storil!

Vas, krščanske matere, ki tako prisrčno ljubite svoje otroke, Vas vse, ki znate ceniti vrednost otroške duše, prosim in Vam kličem: Pomagajte mi rešiti otroke. Bodite blagodušne kolikor mogoče; naš Odrešenik se ne da v velikodušnosti prekositi. Obdaroval Vas bode z neminljivimi zakladi.



Grozodejstva med pogani.

Kako smo si vendar zaslužili, stari in mladi, da smo se po božjem sklepu narodili v deželi, kjer se ne morejo več dogajati take grozovitosti, kakor nam jih opisuje o. Schlaegeler v pismu, poslanem iz Vzhodne Afrike? Izkazujmo se tedaj za to Bogu hvaležne in molimo in dajajmo miloščino za nesrečne pogane.

Kar ljudje pomnijo, še ni bilo tukaj take lakote kakor je sedaj. Poldrugo leto že ni bilo skoro nobenega dežja. Že od narave razvajeni zamorec, ki si navadno brez velikega truda najde dovolj hrane, ne zna misliti na prihodnost; zato si ne shranjuje živeža v shrambah. Če tudi včasih izostane potreben dež in se žetev izjalovi, se zamorec zato dosti ne zmeni. Se pač postji in čaka ugodnejše žetve. Toda sedaj, ko je dva do trikrat zaporedoma izostal dež, se pojavlja grozna lakota z vsemi posledicami. Bananovi grozdčki so popolnoma uveli, fižol se je posušil, proso so pojedle gosenice do korenin, celo trava ne more več rasti.

Žalostno je gledati, kako se potikajo možje, ki so drugače krepke in močne rasti, sestradani in popolnoma oslabei, da padajo kakor muhe po tleh. Sedaj šele razumemo, zakaj prosi Cerkev vedno za odvrnitev te nesreče in zakaj stavi lakoto v isto vrsto s kugo in vojsko. „Kuge, lakote, vojske reši nas, o Gospod!“

Vsak dan mora gledati misijonar pretresljive prizore. Neki nečloveški oče je zvezal otroka na nogah in rokah, da bi mu ne mogel ničesar ukrasti in ga je tako pustil umreti od lakote. – Šele danes sem izvedel na apostolskem izhodu od nekega poglavarja, da je v njegovem okraju mož, ki leži na smrt bolan. Takoj sem se dal odvesti k njemu, da bi vsaj dušo rešil peklenškega ognja. Poglavar in še več drugih ljudi me je spremljalo. Po vseh štirih sem zlezal v majhno, okroglo bajto in sem razpihal žerjavico; ko sem pri prvem plamenu zagledal bolnikov obraz, je že izdihnil dušo — umoril ga je glad. Že sem se hotel odstraniti ves žalosten, da sem prišel nekaj trenutkov prepozno, kar zagledam za bajto moža, ležečega v senci bananovega dnevesa. „Ta bo gotovo kmalu šel za svojim bratom v grob,“ mi je rekel glavar. Poučim ga nakratko v glavnih resnicah naše vere. Čeravno je pripravljen sprejeti krst, sem ga vendar še odložil za poznejši čas in sem naročil katehistu, ki deluje v onem okraju, da mu posveti posebno pozornost.

Včeraj sem obiskal neko šolo. Ko sem pogledal v imenik učencev, sem zapazil, da manjka enega katehuma. Na vprašanje, kje da je, se mi je odgovorilo, da je vsled trpinčenja hudo zbolel. Nato sem se podal k otroku. Ali kaj sem videl! V jamici, ki so jo izkopali otroci, da bi lovili krte, je ležal ubogi otrok brez obleke in pokrivala. Ko me je zagledal, je izkušal ubežati, ker se je bal, da bi ga kaznoval. Stopil sem bliže in sem videl, da je celo telo v ranah. Malega desetletnega dečka so pretepli z bičem, spletenim iz nosorogovih kit, ki še bolj boli ko bikovec. Sosedena kri na plečih je pričala, da so surovi ljudje trpinčili dečka zjutraj nanovo. Ravnotako je bilo grozno gledati njegove dlani, ki mu jih je neki zverinski človek zažgal do kosti. Tudi ta otrok je bil žrtev lakote. Njegova mati je stopila namreč vsled pomanjkanja živeža pri nekem poglavarju v službo; toda ta je zahteval, da mora otroka pustiti. Otrok je bil tedaj prisiljen krasti, da ne umre od lakote. Ko so ga dobili pri tatvini, so mu prvič dali za kazen 25 udarcev z bičem iz nosorogovih kit, drugič pa so mu sežgali roke.

Podobnih dogodkov, ki so se dogodili vsled lakote, bi še lahko mnogo našli. Kako dobrodošlo nam je bilo tedaj darilo, ki nam ga je ravnokar poslala Klaverjeva družba. Na ta način bi lahko olajšali usodo vsaj nekaterim najbolj potrebnim re-
vežem.

Žalibog, da ne moremo obiskati velikega števila teh nesrečnežev. Delokrog misijona v Rombi sega namreč zelo daleč na okoli. Razventega je dežela tako razrezana z dolinami in globelimi, da je še težje pri pomanjkanju potrebnih moči obiskati vse k misijonu spadajoče pokrajine.

Da bi te neprilike vsaj nekoliko preprečil, je začel staviti brat Gašpar v najdivjevšem kraju, kjer so se vršile ravnokar omenjene grozovitosti, misijonski hiši podružnico. Peščica kristjanov, ki smo si jih tam vzgojili, se precej dobro vede. Vkljub težavni, peturni hoji pridejo že v soboto k misijonu, da se udeležijo v nedeljo z nami vred službe božje in drugih bogoslužnih opravil. — Kakor hitro bo mogoče, se postavi tudi za tamkajšnjega misijonarja mala cerkvice. Uboštvo bo edino lepoticje male z bananovim listjem pokrite kapelice. In res nam manjka do sedaj vsega: mašniške obleke, zvona, harmonija, keliha in druge cerkvene oprave. Pa božja previdnost, ki je navdahnila družbo, da nam je poslala darilo v največji sili, bo tudi zanaprej pripravila kako usmiljeno srce, da nam pride v tej stiski na pomoč.



Bolniščnica za gobavce v Farafangani. (Južni Madagaskar.)

Častljiva sestra **Vollary** iz kongregacije sv. Vincencija Pavlanskega se zateka prvič h glavni voditeljci družbe sv. Petra Klaverja s sledečim pismom:

Vaše visokorodje!

Kakor razodetje iz neba me je spomnila v največji stiski neka usmiljena duša na Vaše ime, h kateremu se naj zatečem. Dosedaj nam je še bilo popolnoma neznano, da biva na svetu ta slavna družba, ki podpira naše uboge Afrikance.

Upam, da se bodo tudi prebivalci velikega otoka Madagaskarja lahko pridružili številu tistih zamorcev, za katere skrbi Vaša ljubezniva roka; in kdo izmed njih bi bil bolj potreben Vaše naklonjenosti ko naši ubogi gobavci, naši siromašni Malgaši.

Dovolite tedaj, visokorodna gospa grofica, da Vas prosim skromno, ali polna zaupanja, da bi hoteli postati tudi naša dobrotnica.

Imamo bolniščnico, v kateri ima prostora 300 gobavcev. Za vsakega dobim na mesec 13 vinarjev in s tem denarjem bi ga naj hranila, oblačila, oskrbovala in zdravila. Razentega se še nahaja pri nas lekarna, kamor si hodi vsak dan 50–60 Malgašev po zdravila za svoje telesne bolečine in kjer najdejo več-

krat, zlasti otroci, lek tudi za dušo. Nadalje imamo sirotišnico, kjer najdejo varstvo mlada dekleta, ki bi drugače, zapeljana zlasti od Evropejcev, postala žrtev greha. Naredile smo tudi jaslice, da sprejemamo male otročiče, ki so jih zapustili na Francosko vrnivši se očetje ali, ki so se narodili na nesrečen dan, ali naposled take, ki jim je umrla mati pri porodu, in ki bi jih drugače pokopali žive z materinim truplom kot povzročitelje njene smrti. Pri tem še vodimo učilnico za šivanje, kjer se udeležujejo pouka mlade deklice, ki so po dovršenem trinajstem letu zapustile javno šolo. Ostali čas pa porabimo za to, da obiskujemo bolnike na njihovem domu.

Vse te stroške moramo pokriti s stalnim dohodkom 700 K mesečno. Mislim, da sem Vam s tem zadosti povedala. Vse bi lahko dobro porabili — staro platno, zdravila, ostanke sukna, denar itd. — Nameravamo tudi ustanoviti hiralnico in že imamo dva pohabljenca in enega slepca; Bog pozna njihove potrebščine.

Če najde vse to v Vašem srcu usmiljen odmev, se bo število Vaših varovancev, ki molijo vsak dan za Vas, znatno pomnožilo. Da bi sv. Peter Klaver pripravil Vaše usmiljeno srce do tega velikodušnega dejanja! Za to ga prosimo iz vsega srca.

Kratka misijonska poročila.

Iz Mošana nam poroča dne 18. velikega srpana P. Hornig S. J. „Pri domačih Makarange (Masonci) bi moral v sredini preostalih prebivalcev napraviti postojanko, in sicer takoj. Tukaj sicer nimamo svojega farma, pa tem več vasi. Ako se poizkus posreči, tedaj je bodočnost misijonska v Cambezi mnogo gotovejša, kajti misijon ne more pokupiti dežele in vrhutega so misijoni v farmi nevarni, ker bi prebivalci sosednjih farmov obkolili farm ter bi tako zaprte na farmi brez domačinov ovirali delovanje. Jaz sam se podam tja in moram svoje stare roke zopet pošteno podvzitati, da pridem še pred deževjem pod streho. — Prosim torej družbo, ki tako rada pomaga, da me podpira, da postavim vsaj svojemu edinemu spremljevalcu evharističnemu Zveličarju primerno

cerkvice, malo boljše stanovanje ko si napravim za svojo osebo. Prihodnji teden bodem 20 milj oddaljen od P. Apela v Mcondi in blizu 30 angleških milj od Driefonteina ter bom prenočeval pod milim nebom, dokler si ne postavim utice. Kdo hoče pomagati novi postojanki svetega Jožefa v Nami in hrabremu misijonarju, P. Hornigu, katerega naši čitatelji prav dobro poznajo?“

V Abesiniji. O. Baetema nam poroča o vednem napredovanju vere v kljub nevarnostim, v katerih živijo ondotni misijonarji. V šestih mesecih je bilo šest katoliških porok, 75 jih je prejelo sv. obhajilo, povrnilo se je 52 razkolnikov in ustanovilo se je osem novih misijonskih postaj. Tudi imajo že precej katehistov domačinov, ki jim pomagajo prav dobro pri pouku.

Cerkvena razdelitev afrikanških misijonov v letu 1909.

Vedno se razprostira naprej razvrstitev in razdelitev afrikanških misijonov pokrajin. V pretečenem letu je ustanovila sv. stolica nič manj kakor tri vikariate in dve prefekturi. In sicer:

Apostolski vikariat Bazuto (nekdaj prefektura), apostolski vikariat Keina (nekdaj misijon), apostolski vikariat Nil-Delta (nekdaj prefektura), apostolska prefektura Velika-Namakva dežela (dosedanji nemški delokrog apostolskega vikariata reke Oranje), apostolska prefektura Ubanghi-Schari (dozdanji delokrog apostolskega vikariata Ubanghi).

S to vedno naraščajočo organizacijo naj se pa tudi enakomerno množila denarna sredstva. Ker pa se to ravno ne zgodi, zatorej povzroča vsak vikariat, vsaka prefektura že obstoječim vikariatom in prefekturam zmanjšanje letnih doneskov od strani misijonovskih društev. Naj li tukaj Klaverjeva družba ne podvoji svojih moči, da lahko sijajno, uspešno pomaga?

Bodo se li v prihodnjem letu pomnožila misijonska darila? — Od koga je to odvisno? — Z božjim blagoslovom od družbe Petra Klaverja. Zatorej, dragi čitatelji, molite z nami: „Gospod, pošlji delavk v svoj vinograd.“ Gospod nam ni zaukazal skrbeti za denar, nasprotno, zato se naj ne brigamo. („Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice. Vse drugo vam bode privrženo.“) Toda moliti in brigati se moramo za nam potrebne delavce. To nam je Gospod naročil v oni pomenljivi uri, ko je gledal v duhu bogato dušno žetev prihodnjih časov, ki mogoče ne bode spravljen vsled malomarnosti in pomanjkanja gorečnosti ljudi. In Oni, ki nam je naročil to molitev, bode tudi poslal svojo pomoč s tem, da bode pokazal marsikateri duši pot v družbo Petra Klaverja, ki še sedaj, mogoče bogata v dobrih sklepkih, a še uboga v dejanju, stoji zunaj vinograda, — dočim se sto in tisočim dušam tukaj v daljni Afriki vsled njihove krivde ne more oznanjati evangelij.



Poročila propagande.

Sv. oče so imenovali dosedanjšega prefekta egiptovske delte, o. Avgusta Duret-a, iz lijonske misijonske družbe apostolskim vikarjem s škofovskimi pravicami.



Listek.

Katonda alitubêra.

Črtica iz misijonskih potovanj škofa **Streicherja**.

VI.

Odpeljana.

Kakšno presenečenje za Mukijalo! Ob dvanajsti uri se namreč povrne Muko veselo in zmagoslavno nazaj s svetinjico na vratu, katere blesk lepo pristoja njeni črni barvi.

Mukijala veselo pozdravi Muko, ji častita, vendar pa ji nevede zkazi njeno veselje z vprašanjem: „Kaj poreče Muzambva, tvoj gospodar, ko izve, da moliš? Nikdar ti ne bode dovolil tega; vzel ti bode svetinjico in ako se mu bodeš ustavljala in še naprej molila, bode te izkušal s tepenjem odvrniti od molitve.“

„Naj me ubije, ako že hoče,“ odvrne srčno mala, „jaz pa hočem moliti in bodem molila.“

Ta odločen odgovor odstrani takoj vse predsodke in Mukijala, v srcu vesela tega sklepa, ne poizkuša več otroka odvracati od molitve. Od sedaj naprej obiskuje Muko muzira pridno pouk z drugimi otroki vred.

Medtem mine čas poizkušnje za Mukijalo. Prestati mora le še eno izkušnjo, ki je potrebna za sprejem sv. krsta — ali kaj sedaj? Odločiti se mora njena možitev z Muzambvo. Zaraditega ga pozovejo na misijonsko postajo, kateremu vabilu se tudi takoj odzove.

Muzambva, mož že itak sedem drugih žen, odločno in osorno izpove, da hoče še v bodoče obdržati vse žene ter da ne izpremeni nikdar svoje hiše v luknjo „bozomi“ (molilcev). „Kar se tiče pa mene,“ reče Mukijali, „vedi, da ne bodem nikoli molil, in ti ostaneš pri meni samo tedaj, ako pustiš molitev in krst tukaj; če pa ceniš vero više kakor svojega moža, tedaj nama ne preostaja ničesar drugega kakor ločitev.“

Na ta kategoričen odgovor zaslepljenega pogana, odloči se Mukijala takoj za ljubega Boga in z veselim srcem želi bivšemu soprogu: večni zdravstvu.

Kaj pa naj sedaj začne njena majhna sužnja? — Muzambva je ni nikdar pozabil, ampak zahteva, kljub njenim milim prošnjam in bridkim solzam, odločno njeno izročitev, da jo odpelje nazaj v vas Vocemba.

VII.

Spoznovalka.

Ta vrnitev je pač bila za našo malo pravi križev pot. Komaj se namreč nekoliko oddaljita od postaje, že se vrže Muzambva na Muko muziro, iztrga ji s silo svetinjico, katero vrže v bližnji grm, pretepa ubožico, grozno kolneč vse „bozomi“ (molilce).

Vrnivša se domov opravlja Muko hišna opravila kakor poprej, a v srcu ne preneha moliti. Naj že gre v gozd nabirat drv ali k studencu po vodo, vedno moli. Ponavlja tudi besede, katerih se je naučila pri razlaganju katekizma v Bukumi. V zaupanju v Boga je trdno prepričana, da bode gotovo enkrat z Njegovo pomočjo nad gospodarjevo trdovratnostjo slavila zmago.

Tako mine približno eno leto. Naša mala se je razvila v krepko deklico, z njo pa tudi želja, brez vseh ovir moliti Boga.

Nekega večera torej, ko je Muzambva izredno dobre volje, misli Muko, da je pač najboljša, da mu sedaj razodene svojo prošnjo, namreč, da bi smela neovirana živeti po krščanski veri. Toda o prevara! — Divje vstane pogan, vrže se na svojo žrtev, katero pretepa brez vsega usmiljenja z debelim batom, kričeč: „Tudi ti hočeš storiti kakor tvoja prejšnja gospa; tudi ti hočeš moliti, da bi potem lahko odšla. Toda tebe sem kupil, ti si moja ‚last‘ in nikdar ne bodeš molila; moja hiša ni nobena luknja za ‚bozomi‘.“

In kakor od hudega duha obseden, zgrabi trinog ubogo, na tla pobito deklico, priveže jo na steno in jo začne iznova tako neusmiljeno pretepati, da zbežijo vse ostale žene, boječ se velike nesreče, z glasnim „uduro“-vriščem (klic po pomoči) iz hiše.

Bilo je proti deveti uri zvečer; neki zamorec iz sosedščine, ko zasliši klicanje in ropot, prihiti takoj, vdere v kočo, kjer se mu nudi nad vse žalosten prizor. Takoj plane nad divjega morilca, odvzame mu bat ter ga iztira iz koče. Nato odveže stanovitno spoznovalko svoje vere od stene, ki se kakor mrtva zgrudi na tla.

Žene, vrnivše se nato v hišo, začnejo streči ubogi tovarišici, ki je na vsem telesu polna krvavih ran.

Milosrčen sosed, boječ se, da bi krvoločni rabelj ne ubil uboge žrtve, obljubi boječim ženam, da bode ostal vso noč v glavarjevi hiši.

Naslednje dni se je nahajala Muko muzira v pomilovanja vrednem stanju. Vsled dobljenih ran ni mogla oprav-

ljati svojih opravil. Toda vse bolečine je niso mogle odvrniti od njenih sklepov in še trdneje se jih je oklepala kakor poprej. — Od tega časa ni več govorila o molitvi in Muzambva si je že mislil, da je zmagal.

VIII.

Tovarišica. — Beg.

Ali trinog se je grozno zmotil! — Naša mala ne neha natihem v srcu moliti, da, še več, postala je celo apostol. Pripravljala je namreč jedno, precej starejšo tovarišico za sprejem v krščansko cerkev.

Buliva, tako se je imenovala sužnja, približno dvajset let stara, bila je sedaj Muki neločljiva prijateljica. Skupaj hodita k studencu, pa tudi v gozd po drva. Na teh potih pa ji Muko vedno razlaga, česar se je sama naučila v Bukumi. Dokaj mesecev je že minilo po tem, kar je Muko tako stanovitno pripoznala krščansko vero, in vedno večja je postajala v njenem srcu želja, klicu božjemu slediti še dalje. Toda kako to izvršiti, ker kruti trinog ne bode tega dovolil nikoli? Kaj storiti? Z Bulivo skleneta ubežati in pomoči iskati pri prijaznem belem očetu, ki jo je nedavno sprejel tako vljudno. — V ugodnem času, namreč ponoči, vstane previdno, spravita svoje stvari skupaj ter ubežita.

Muko muzira ni več oni majhni boječji otrok kakor nekdanj, ampak krepka, vitka deklica. Stara je približno šestnajst let, njena tovarišica pa dvaindvajset. Kakor gazeli tečeta vedno naprej s trdnim sklepom, ne prej odpočiti kakor zvečer, ko bodeta prišli v Kijungute k Mukinemu stricu, kjer bodeta prosili tudi za prenočišče.

Ali kako se začudi poganski sorodnik, ko zagleda zvečer Muko in njeno tovarišico; še bolj pa, ko mu Muko razodene vzrok njunega bega. Kaj pač poreče Muzambva, če bode izvedel, da sta prenočili pri njem? Bi se li ne maščeval kruto nad njim? In vendar — naj prepusti ti nedolžni bitji nevarnostim in strahu pred divjimi zverinami, naj brezsrčno odžene otroka svojega brata? Tako omahuje stric med strahom in sočutjem, na kar se vendar odloči ju sprejeti, vendar samo pod pogojem, da takoj ob jutranjem svitu odineta dalje.

Po kratkem počitku, preden naznani jutranja zarja vzhajajoče solnce, ko še gosta megla pokriva pusto pokrajino, hitita dve vitki postavi hitro po poti, ki pelje k Nyanzi.

Kdo sta vendar ti dve? si misli gazela, ki se je skrila ponoči v bičevje pred vladarjem puščave; ste li morda njeni

sestri, ki sta zapustili varni kotiček, ker ne moreta čakati dneva? Naj li hiti za njima, ju opominja in zvabi v svoje lastno skrivališče?

Toda ne, ljuba gazela; ljudje so včasih mnogo krutejši in brezsrčnejši kakor brezumna živina. Nista tvoji sestri, kateri so pregnali iz nočnih skrivališč, ne, to sta dve človeški bitji, katerima preti pogansko samosilništvo s smrtjo in pogubo; človeški bitji, obdarovani z milostjo božjo, kateri, ker ju ne razumejo milijoni in milijoni rodnih bratov, iščeta pomoči in zavetja pri edino pravem, večnem Bogu!

Naši popotnici hitita vedno naprej. Čeravno sta že zelo utrujeni, vendar misel na skorajšnje zavetišče pospeši njune korake nanovo. Je bil vendar Bog z njima, ki je rešil ti nedolžni duši in ju izvolil za svojo službo.

IX.

Na misijonski postaji.

Zvečer pred solničnim zahodom zapazita v daljavi Bukumi, vrhove visokih dreves, ki tvorijo dolgi drevored pred postajo; kmalu pa zopet vse izgine izpred njunih oči, le noč in megla pokrivata njune korake. Veselo upanje, še nekaj ur in potovanje bode končano, ju osrečuje. Zjutraj, ko se solnce komaj malo pokaže, pozdravijo prvi žarki naši popotnici ravno ko se bližata lahkinih korakov, kakor bi prihajali iz jutranjega izprehoda, misijonski postaji.

Takoj poprosite, da bi smele govoriti z o. superijorjem o neki važni zadevi. Ta misleč, da bode treba iti previdet kakšnega bolnika, pride takoj. Ali kako se začudi, ko zagleda pred seboj ti mladi junakinji, ki mu v kratkih besedah razložite vzrok in namen bega proseči ga, da naj ju ne odžene.

Superijor ganjen vsled tolike gorečnosti, ju sprejme z veseljem zagotovivši jima, da bode ta popolnoma varni in prosti. Kdo je bil srečnejši kakor naši ubežnici, ki sta bili tako sedaj za vse trpljenje obilo odškodovani.

Kaj pa Muzambva? Na njega še tudi na postaji niso pozabili popolnoma, ampak se ga še z strahom spominjajo. Naj pride le sedaj iskat svojih pravic! Sedaj je ravno na postaji glavar cele provincije, ki bode odločil vso zadevo.

Čez dva dni pa pride v resnici Muzambva, da bi odpeljal obe ženi s seboj domov, ker sta mu pobegnili brez dovoljenja, da bi se skrili pri očetih. Vso zadevo vodi veliki poglavar, ki pa rzsodi v prid deklicama. Veselo pozdravlja vse to rzsodbo, trinog pa mora osramočen oditi.

Še isti dan vpišejo obe deklici med katehumene, čeravno nista znali še več kakor dvoje poglavij katekizma. Izročijo ju nato katehistinji, pri kateri ostaneta celi čas katehumenata. Tukaj Muko muzira napreduje zelo hvalevredno. Razvija se kakor na telesu, tako tudi na duši. Njeno obnašanje je nad vse hvalevredno in vzgledno. Vedno čila in vesela, kakor le zamore deklica s sedamnajstimi ali osemnajstimi leti, je vendar vedno krotka in pokorna, delavna, posebno pa še v učenju vztrajna proti vsemu pričakovanju.

X.

Na cilju — dvakrat osvobojena!

Približal se je tako dan, na katerem bi se naj naša Muko prerodila duševno. O, s kakšnim hrepenenjem je pričakovala vedno tega trenutka! Njena hvaležnost do Boga, ki ji je dal učakati to milost in s čigar pomočjo je premagala vse ovire, je brezmejna. Zatorej želi tudi sedaj Muko muzira, katero ime jo spominja le na poganstvo in na sužnjost odložiti in se zanaprej imenovati „Katonda alitubêra“ (Bog bode pomagal).

Njena prošnja je izpolnjena. Njena sreča bi bila sedaj popolna, ko bi je nekaj ne težilo vedno in spominjalo preteklosti.

Medtem ko nam narekuje te vrstice, zmrači se njeno, drugače veselo oko in žalostno povesi glavico. — Kdo naj plača odkupnino za njo, katero je dal nekdanj za njo Muzambva, njen gospodar, očetu? Oče je že davno mrtev, nesrečni oče, ki je tako po ceni svojega otroka prepustil trinogu. Nobenega sorodnika nima, ki bi to poplačal...

Toda ljubi Bog ne zapusti svojih otrok. Ravno na dan njenega krsta je bila tudi telesno odkupljena vsled dobrosrčnosti neke evropske dobrotnice, po kateri se tudi sedaj imenuje: „Marija Terezija Katonda alitubêra“.



Vsak prvi torek v mesecu daruje eden vlč. misijonarjev v Afriki eno sv. mašo za žive in mrtve ude.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.